

Minister Klimatu i Środowiska

DGL-WOZ.0500.4.2026.MG
4297128.17440223.14156099
Warszawa, 31-03-2026

Dotyczy: Odpowiedzi na interpelację poselską z 24 marca 2026 r. nr 16046

W sprawie: zniesienia zakazu wprowadzania nowych obiektów budowlanych na terenach górniczych wieloletniej działalności odkrywki węgla brunatnego Tomiśławice

---

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT16046 Posła Ryszarda Bartosika przekazuję odpowiedź w zakresie kompetencji Ministra Klimatu i Środowiska.

- 1. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska planuje podjęcie działań mających na celu przyspieszenie procedur znoszenia ograniczeń w zagospodarowaniu przestrzennym na terenach pogórniczych po zakończeniu eksploatacji złóż?**

W kwestii wniosku o zniesienie zakazu zabudowy nowych obiektów budowlanych na terenach górniczych sołectwa Tomiśławice należy wskazać, że:

- nie istnieje bezwzględny zakaz zabudowy terenów znajdujących się ponad złożami kopalin,
- tereny przeznaczone pod zabudowę w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego („planie miejscowym”) mogą być zabudowane, zgodnie z warunkami określonymi w tym planie,
- w przypadku braku planu miejscowego prawo do zabudowy można uzyskać na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, z zastrzeżeniem że jej wydanie nie jest możliwe, jeżeli naruszyłoby to chroniony prawem interes publiczny. Taki interes publiczny stanowi m.in. ochrona złóż kopalin,
- zgodnie z **art. 95 ustawy Prawo geologiczne i górnicze** udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego. Ochrona ta realizowana jest na zasadach określonych w ustawie oraz w przepisach ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Celem tej regulacji jest **zabezpieczenie możliwości eksploatacji lub wykorzystania zasobów** w przyszłości.

Jak wyżej wskazano, ww. przepis nie wprowadza bezwzględnego zakazu zabudowy na obszarach udokumentowanych złóż czy terenach górniczych. Na tych obszarach nadal możliwe jest:

- występowanie o wydanie decyzji o warunkach zabudowy,
- występowanie o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego,
- sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- opracowywanie planów ogólnych gmin.

Dokumenty te podlegają uzgodnieniom lub opiniowaniu z różnymi organami i instytucjami, w tym organami administracji geologicznej zgodnie z procedurą przewidzianą w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹. Każdy wniosek/ dokument jest analizowany indywidualnie, biorąc pod uwagę położenie planowanej inwestycji, sąsiednie zabudowania, infrastrukturę, tereny chronione. Inwestycje polegające na rozbudowie istniejącej zabudowy, dobudowie budynku na tej samej działce, ale nieprzesuwającej linii zabudowy w głąb złoża najczęściej kończą się uzgodnieniem pozytywnym. W przypadku braku zastrzeżeń organu w określonym terminie, uzgodnienie może zostać dokonane w trybie tzw. milczącej zgody.

Z danych Departamentu Geologii w Ministerstwie Klimatu i Środowiska wynika, że gmina Wierzbinek otrzymała:

- 3 postanowienia o odmowie uzgodnienia dla decyzji o warunkach zabudowy na złożu węgla brunatnego,
- 16 rozstrzygnięć pozytywnych w trybie milczącego uzgodnienia na złożu węgla brunatnego.

Co istotne, **żaden z tych wniosków nie dotyczył złoża węgla brunatnego „Tomisławice” WB 5203**. Projekty te znajdowały się na obszarze złóż węgla brunatnego „Morzyczyn” WB 5332 (3 odmowy uzgodnienia i 10 milczących uzgodnień) oraz „Mąkoszyn-Grochowska” WB 748 (6 milczących uzgodnień).

- Daje to w sumie powyżej 85 % uzgodnionych projektów decyzji.

Ewentualne zniesienie (całkowite lub częściowe) terenu i obszaru górniczego na obszarze złoża „Tomisławice” WB 5203 zależy w pierwszej kolejności od odpowiednich działań koncesjobiorcy – PAK Kopalni Węgla Brunatnego „Konin” S.A. w Kleczewie. W tym celu przedsiębiorca powinien sporządzić stosowny dodatek do dokumentacji geologicznej oraz przygotować zmianę Projektu Zagospodarowania Złoża, zgodnie z wymogami określonymi w przepisach Prawa Geologicznego i Górniczego.

2. Czy rozważana jest zmiana przepisów ustawy - Prawo geologiczne i górnicze w kierunku uproszczenia procedur wygaszania obszarów i terenów górniczych oraz dostosowania ich granic do faktycznego zakresu prowadzonej działalności?

Minister Klimatu i Środowiska jako organ administracji publicznej działa w ramach obowiązującego prawa, którym w przypadku koncesjonowania działalności górniczej jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze.²

Zgodnie z art. 34 ustawy Prawo geologiczne i górnicze organ koncesyjny może wszcząć postępowanie o zmianę koncesji z urzędu wyłącznie w ściśle określonych przypadkach.

¹ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.)

² Dz.U.2026.69

Jednym z takich przypadków jest sytuacja, w której rzeczywiste szkodliwe wpływy robót górniczych zakładu górniczego przekroczą wyznaczone w koncesji granice terenu górniczego. Wówczas przedsiębiorca jest zobowiązany niezwłocznie złożyć wniosek o dokonanie zmiany koncesji. Jeżeli tego nie uczyni, organ koncesyjny ma obowiązek wszcząć postępowanie z urzędu, a koszt zmiany koncesji obciąża przedsiębiorcę.

W pozostałych przypadkach, w tym dotyczących zmiany lub zmniejszenia granic terenu górniczego, wszczęcie postępowania o zmianę koncesji może nastąpić wyłącznie na wniosek koncesjobiorcy. Do zmiany koncesji stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące jej udzielenia, z wyłączeniem niektórych regulacji, takich jak art. 29a ust. 1 P.g.g. oraz art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego³. Współdziałanie z innymi organami administracji publicznej dotyczy wyłącznie tych spraw, które są przedmiotem zamierzonej zmiany.

Analogicznie należy wskazać, że rozliczenie zasobów złoża kopaliny oraz sporządzenie dodatku do dokumentacji geologicznej stanowi zadanie przedsiębiorcy a nie organów administracji geologicznej. Dopiero po złożeniu wniosku o zatwierdzenie dodatku do dokumentacji geologicznej organy przeprowadzają postępowanie, którego kolejnym krokiem może być dokonanie zmian w Krajowym Bilansie Zasobów Złóż Kopalin. Dopóki te działania nie zostaną przeprowadzone, złoża kopalin podlegają ustawowej ochronie, którą organy administracji geologicznej mają obowiązek brać pod uwagę w procesie współdziałania przy powstawaniu aktów planowania przestrzennego. Nie oznacza to każdorazowo zakazu zabudowy, ponieważ ochrona złóż kopalin stanowi jeden z wielu interesów publicznych branych pod uwagę przy kształtowaniu ładu przestrzennego.

W Ministerstwie Klimatu i Środowiska nie są prowadzone prace dotyczące zmiany przepisów ustawy - Prawo geologiczne i górnicze w kierunku uproszczenia procedur wygaszania obszarów i terenów górniczych.

3. Czy Ministerstwo prowadzi lub planuje prace nad wprowadzeniem systemowych rozwiązań w zakresie rekompensat dla mieszkańców i rolników poszkodowanych działalnością odkrywek węgla brunatnego?

W Ministerstwie Klimatu i Środowiska nie są prowadzone prace dotyczące działań osłonowych dla lokalnych społeczności na wzór rozwiązań przyjętych ustawą z dnia 17 sierpnia 2023 r. o osłonach socjalnych dla pracowników sektora elektroenergetycznego i branży górnictwa węgla brunatnego (np. urlopy, odprawy), sprawy te pozostają poza zakresem właściwości organu.

4. Czy rozważane jest wprowadzenie instrumentów wsparcia obejmujących m.in. rekompensaty za spadek wartości nieruchomości, wsparcie inwestycji budowlanych oraz programy rozwojowe dla gmin dotkniętych skutkami działalności górniczej?

Należy podkreślić, że wszystkie złoża kopalin podlegają ochronie od ponad 45 lat.

---

³ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 1691),

Zgodnie z art. 16 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska⁶ (1980 r.) złoża kopalin podlegały ochronie polegającej na racjonalnym gospodarowaniu ich zasobami oraz kompleksowym wykorzystaniu kopalin, a organy administracji państwowej w planach zagospodarowania przestrzennego i w decyzjach w sprawie ustalenia lokalizacji oraz miejsca i warunków realizacji inwestycji powinny uwzględniać złoża kopalin oraz aktualne i przyszłe potrzeby ich eksploatacji.

Oznacza to, że ograniczenia ustawowe związane z ochroną złóż kopalin nie stanowią nowych rozwiązań ani ograniczeń, co oznacza, że nie mamy do czynienia z utratą dochodów, dlatego nie były rozważane żadne rekompensaty dla gmin z tego tytułu.

Natomiast należy pamiętać, że ochrona złóż kopalin stanowi jeden z wielu interesów publicznych, branych pod uwagę podczas planowania i zagospodarowania przestrzennego, który jest analizowany podczas opiniowania albo uzgadniania projektów planów ogólnych gmin oraz planów miejscowych.

Warto również podkreślić, że Minister Klimatu i Środowiska jako organ administracji geologicznej:

- przy opiniowaniu projektów planów ogólnych gmin, bierze pod uwagę zapisy planów miejscowych oraz respektuje prawa nabyte (aby nie narażać gmin na odpowiedzialność odszkodowawczą wynikającą ze zmiany sposobu przeznaczenia nieruchomości w planach miejscowych),
- każdorazowo szczegółowo analizuje zapisy projektu planu m.in. pod kątem zagospodarowania, występowania zabudowy, infrastruktury, możliwości rozwoju gmin na terenach, gdzie nie występują złoża kopalin, oraz nie sprzeciwia się zabudowie terenów ponad złożami (w uzasadnionych przypadkach),
- prowadzi dialog ze społecznościami lokalnymi, wypracowując kompromisy dotyczące wyznaczania zasad i granic zabudowy.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Galos
Podsekretarz Stanu - Główny Geolog Kraju
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych KPRM.